

*Na všechny strany pode mnou
se vzdouvala země v trylích pestrých polí,
v crescendo kopců, pohoří, hor,
a z ní porůznu, až kam dohlédlo oko vzpinající se křivkou,
jak vzepjatý kůň tyčilo se naše krásné a úchvatné Středohoří...*

Emil Filla

Část Milešovského středohoří (od jihu)

*České středohoří
osloví návštěvníka neopakovatelným typem krajiny,
jehož obdobu bychom marně hledali v České republice i v okolních
státech střední Evropy.
Z hlediska výskytu rostlinných a živočišných druhů i jejich společenstev
patří toto území k nejbohatším u nás.*

ČESKÉ STŘEDOHŘÍ

Chráněná
krajinná
oblast

Chráněná krajinná oblast České středohoří byla vyhlášena v roce 1976. Rozlohou 1063 km² patří k největším v České Republice. Reliéf Českého středohoří tvoří výslednice třetihorní vulkanické činnosti a pozdějších erozních procesů. Kuželovité a kupovité tvary kopců a krátké hřebeny se suťovými poli na úbočích se soustřeďují zvláště v jihozápadní části území. Středohoří je budováno převážně čedičovými horninami, v menší míře trachytickými a andezitickými. K zajímavým patří výskyt pseudokrasových jevů: puklinové jeskyně, ventaroly, tj. výrony teplého vzduchu z puklinových systémů kopců a ledových jam v některých sutích. Oblast světově proslula výskytem českého granátu na Třebenicku a Třebívlicku.

Osu území tvoří řeka Labe, která protíná pohoří a vytváří dramatickou krajinnou scénérii hluboko zařiznutého údolí, místy kaňonovitého rázu. Dalším důležitým tokem je Ploučnice, odvodňující severovýchod oblasti.

Pestrost geologických poměrů a klimatických podmínek umožňuje výskyt mnoha **rostlinných druhů**, z nichž asi 170 patří mezi zvláště chráněné. Často bývají součástí střeoevropsky významných společenstev, např. bylinných porostů stepního charakteru s kavylky a ovsířem stepním a společenstev tzv. bílých strání s četnými zástupci vstavačovitých.

Foto: archiv SCHKO České středohoří

Koniklec otevřený

Foto: Borek Franěk

Rak kamenáč

Nejzajímavější zástupce **fauny** najdeme zejména mezi hmyzem, korýši a měkkýši. Za pozornost stojí i obratlovci, např. ještěrka zelená, vydra říční, čáp černý, bobr evropský a mihule potoční. Mezi zvláště chráněné patří více než 180 druhů živočichů.

Lesnatost území je pouhých 28 %. **Lesní porosty** jsou často rozdrobeny do menších ploch a vesměs si zachovaly původní skladbu. Tvoří je dubohabrové háje, doubravy a květnaté bučiny.

Kromě 43 vyhlášených maloplošných zvláště chráněných území s přísnějším režimem ochrany se na území CHKO nachází 21 evropsky významných lokalit soustavy **Natura 2000**.

Díky příhodným přírodním podmínkám byla zdejší krajina velice osídlena člověkem, což dokládá množství prehistorických a historických památek. Významné je dochované dědictví lidové architektury se zděným, hrázděným a roubeným domem.

Od poloviny 19. století se v Českém středohoří začalo rozvíjet ovocnářství. V dalších letech dosáhlo vysoké úrovně a stalo se charakteristickým rysem krajinného rázu. Proto někdy bývá České středohoří nazýváno „**Zahradou Čech**”.

Turistika. České středohoří je vhodné zejména pro pěší turistiku a cykloturistiku. V CHKO se nachází více než 500 km značených turistických cest, vyznačená síť cyklotras a cyklostezek. Páteří je tzv. labská cyklostezka č. 2, která vede po pravém břehu Labe a cyklostezka č. 25 (Most – Doksy), protínající západní část Středohoří. Na území CHKO se nachází naučných stezek. Správa CHKO České středohoří pečuje o tři z nich: Boreč, Lovoš a Pod Vysokým Ostrým. Mnohé vrcholy a vyhlídky umožňují za příhodných podmínek rozhlédnout se daleko po kraji.

Milešov a Milešovka

Děkujeme Vám

za ohleduplné chování k přírodě a za to, že

- táboříte a rozděláváte oheň jen na vyhrazených místech
- vjíždíte a parkujete jen tam, kde je to povoleno
- v národních přírodních rezervacích se pohybujete pouze po vyznačených cestách
- jezdíte na kolech pouze po cestách určených pro cyklisty
- chráníte rostliny a živočichy v jejich přirozeném prostředí
- odnášíte z přírody své odpadky

Správu a péči o CHKO České středohoří zajišťuje Agentura ochrany přírody a krajiny ČR - Správa Chráněné krajinné oblasti České středohoří se sídlem v Litoměřicích, Michalská 14, 412 01 Litoměřice tel.: +420 416 574 611, fax: +420 416 574 610 e-mail: cstred@nature.cz www.ceskestredohori.ochranaprirody.cz

NÁRODNÍ PŘÍRODNÍ REZERVACE (NPR) NÁRODNÍ PŘÍRODNÍ PAMÁTKA (NPP)

1. NPP Březinské tisy
2. NPP Panská skála
3. NPP Dubí hora
4. NPR Sedlo
5. NPP Vrkoč
6. NPP Bílé stráně
7. NPR Lovoš
8. NPP Borečský vrch
9. NPR Milešovka
10. NPP Jánský vrch
11. NPR Raná
12. NPR Oblík
13. NPP Kamenná slunce

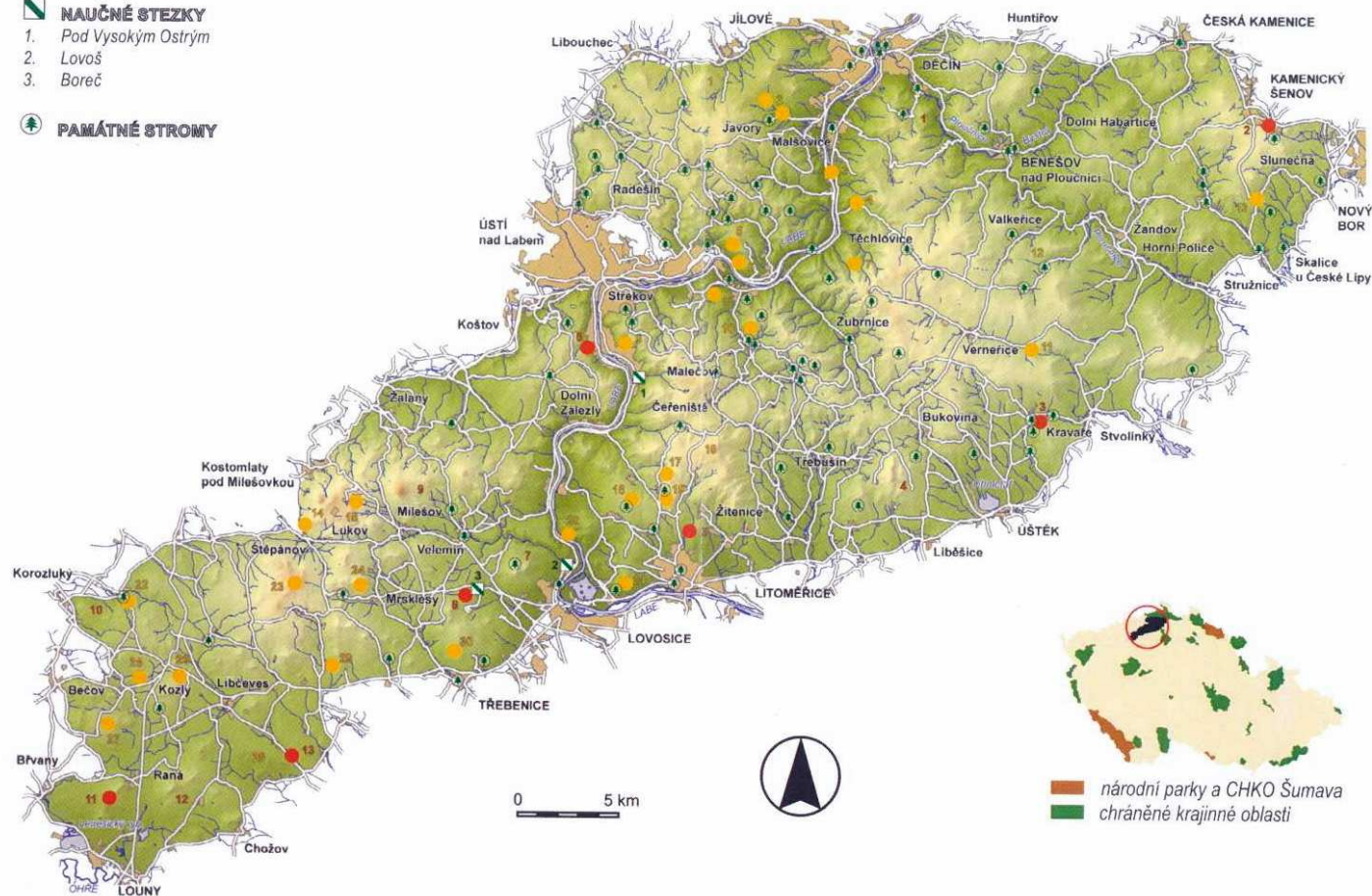
NAUČNÉ STEZKY

1. Pod Vysokým Ostrým
2. Lovoš
3. Boreč

PAMÁTNÉ STROMY

PŘÍRODNÍ REZERVACE (PR) PŘÍRODNÍ PAMÁTKA (PP)

1. PP Jilovské tisy
2. PR Bohyňská lada (1, 2)
3. PP Nebočadský luh
4. PR Vrabinec
5. PP Divoká rokle
6. PR Koží vrch
7. PP Stříbrný roh
8. PP Loupežnická jeskyně
9. PR Sluneční stráně
10. PP Magnetovec – Skalní hřib
11. PP Bobří soutěska
12. PR Kamenná hůra
13. PP Farská louka
14. PP Štěpánovská hora
15. PR Březina
16. PP Babinské louky
17. PR Holý vrch
18. PP Plešivec
19. PP Hradiště
20. PR Kalvárie
21. PP Radobyl
22. PP Lužické šipáky
23. PR Hradišťanská louka
24. PR Lipská hora
25. PP Tobiášův vrch
26. PR Čičov
27. PR Milá
28. PP Třtěnské stráně
29. PP Kuzov
30. PP Košťálův

orange = národní parky a CHKO Šumava
green = chráněné krajinné oblasti

Vydala Agentura ochrany přírody a krajiny ČR © 2006
Text Jiří Kinský, Mapa Ivan Balák
Realizace Jan Vondra Aerofot, Tisk Repropress
Na obálce Podmrzající suť na Plešivci
Foto M. Kalík

